

BIRŽŲ REGIONINIO PARKO PRODUKTO ŽENKLO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Biržų regioninio parko produkto ženklą (toliau – Ženklas) nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Ženklo suteikimo kriterijus Biržų regioniniame parke teikiamoms paslaugoms, prekėms ir produktams bei Ženklo suteikimo komisijos veiklą.

2. Ženklo suteikimo tikslas yra skatinti darnų vystymąsi Biržų regioniniame parke, sudaryti papildomos veiklos galimybes šioje teritorijoje gyvenantiems ir veikiančioms fiziniams ir juridiniams asmenims, suteikiant saugomos teritorijos lankytojui galimybę rinktis produktus, kurie pagaminti, ar paslaugas, kurios teikiamos saugomoje teritorijoje, prisidedant prie saugomos teritorijos steigimo tikslų įgyvendinimo ir vietos ekonomikos vystymo.

3. Nuostatai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 2001, Nr. 108-3902), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos (Žin., 1992, Nr. 5-75), Lietuvos Respublikos miškų (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161), Lietuvos Respublikos turizmo (Žin., 1998, Nr. 32-852; 2002, Nr. 123-5507; 2011, Nr. 85-4138) įstatymais, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. 44-1642), Kultūrinių draustinių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 1086 (Žin., 2006, Nr. 118-4484), Tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų mokymo programų, tradicinių mugių sertifikavimo, tradicinių amatų meistrų sertifikavimo ir atestavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. gegužės 21 d. nutarimu Nr. 529 (Žin., 2008, Nr. 66-2508), šiais Nuostatais, kitais teisės aktais. Nuostatai taikomi tiek, kiek šių teisinių santykių nereglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai arba kiti teisės aktai.

4. Pagrindinė Ženklo suteikimo sąlyga – paslaugos teikėjas ar produkto gamintojas privalo vykdyti veiklą, kuri neprieštaruoja Biržų regioninio parko tikslams, o prisideda prie jų įgyvendinimo.

5. Paslaugos teikėjas ar produkto gamintojas turi žinoti Biržų regioninio parko išskirtinę vertę, gamtos ir kultūros vertybes, lankomus objektus, teikti informaciją lankytojams apie lankomus objektus, teikiamas paslaugas, Biržų regioninio parko direkcijos (toliau – Direkcija) ar vietos bendruomenės organizuojamus viešus renginius.

6. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

6.1. **Saugomos teritorijos produktas** – Biržų regioninio parko direkcijos nustatyta tvarka teikiama paslauga ar produktas, kurie teikiami/gaminami Biržų regioninio teritorijoje.

6.2. **Saugomos teritorijos produkto ženklas** – vaizdinis žymuo, rodantis, kad saugomos teritorijos produktas atitinka **nustatytus** kriterijus.

6.3. **Paslaugos teikėjas** – fizinis ar juridinis asmuo, kuris teikia paslaugas vietos gyventojams ir lankytojams Biržų regioninio parko teritorijoje.

6.4. **Produkto gamintojas** – fizinis arba juridinis asmuo, kuris gamina produktą Biržų regioninio parko teritorijoje.

6.5. **Tradicinė etnografinio regiono architektūra** – etnografiniame regione susiformavusi teritorinė erdvinė struktūra su charakteringu sodybų išplanavimu, apželdinimu, savitais pastatais, jų statybos principais, regionui būdingomis tradicinėmis statybos ir apdailos medžiagomis ir spalvomis, ryšiu su kraštovaizdžiu.

6.6. **Tautinio paveldo produktai** – nustatyta tvarka pripažinti tradiciniai gaminiai, tradicinių veislių augalai ir gyvūnai bei jų produktai, tradicinės paslaugos, pasižyminčios istoriškai Lietuvoje ar jos atskirame etnografiniame regione susiformavusia produkto forma, sudėtimi ir

kitais specifiniais kokybiniais ypatumais.

6.7. **Ženklo suteikimo komisija**– Direktoriaus įsakymu patvirtinta komisija, kuri vertina saugomos teritorijos produkto atitikimą Ženklo suteikimo kriterijams ir priima sprendimą dėl Ženklo suteikimo.

7. Kitos sąvokos atitinka teisės aktuose vartojamas sąvokas.

8. Nuostatai skelbiami Biržų regioninio parko direkcijos interneto tinklalapyje.

II. ŽENKLO SUTEIKIMO KRITERIJAI PASLAUGOMS

9. Ženklo suteikimo kriterijai yra:

9.1. paslaugos (apgyvendinimo, maitinimo, turistinio inventoriaus nuomos, mokymų ar pan.) Biržų regioninio parko teritorijoje;

9.2. paslaugos teikiamos pabrėžiant regiono etnografinius ypatumus, tradicijas, sąveiką su aplinka;

9.3. paslaugos teikėjas teikia/sutinka teikti lankytojams Direkcijos parengtą informaciją apie vertybes, pažintinio turizmo galimybes Biržų regioninio parko teritorijoje, kt.;

9.4. paslaugos teikėjas teikia informaciją apie atsakingą elgesį gamtoje ir sudaro sąlygas atsakingai elgtis aplinkos atžvilgiu (pvz., sudaro sąlygas atliekų rūšiavimui, naudoja aplinkai palankesnius buitines chemijos produktus, pan.);

9.5. paslaugos teikėjas klientams nurodo nepriklausomo subjekto (asociacijos, Direkcijos, kt.) kontaktus, kuriais klientas gali pareikšti pastabas dėl paslaugos kokybės;

9.6. paslaugos teikėjas neturi administracinių nuobaudų dėl aplinkos apsaugos, statybos ir higienos normų nesilaikymo.

10. Rekomenduojami (papildomi) Ženklo suteikimo kriterijai yra:

10.1. verslo įmonė (juridinis asmuo) yra Biržų regioninio parko teritorijoje;

10.2. paslaugos teikėjas savo veikloje pagal galimybes naudoja tik ekologišką tarą, pakuotes (pagamintą iš perdirbamų medžiagų);

10.3. gerina galimybes žmonėms su negalia pasinaudoti teikiamomis paslaugomis.

10.4. sandomus darbuotojus supažindina su aplinkosaugos tikslais Biržų regioninio parko teritorijoje ir atsakingo elgesio gamtoje principais;

10.5. ne mažiau kaip 30 proc. produktų, medžiagų išigyja iš vietos gamintojų, augintojų; 10.6. ne mažiau kaip 50 proc. įdarbinamų darbuotojų yra vietos gyventojai;

10.7. maitinimo paslaugų atveju daugiau kaip pusė patiekalų gaminama iš nustatyta tvarka patvirtinto kulinarinio paveldo sąrašo.

III. ŽENKLO SUTEIKIMO KRITERIJAI PRODUKTAMS

11. Produktų gamintojai laikosi sąžiningos prekybos normų ir teisės aktų.

12. Įdarbinami darbuotojai yra supažindinti su Biržų regioninio parko tikslais ir atsakingo elgesio gamtoje principais.

13. Ne mažiau kaip 50 proc. įdarbinamų darbuotojų yra vietos gyventojai.

14. Žemės ūkio produkcijos perdirbėjas ne mažiau kaip 30 proc. produktų, medžiagų išigyja iš vietos gamintojų.

15. Ženklo suteikimo kriterijai, taikomi žemės ūkio produktų gamintojams – ūkininkams, žemės ūkio bendrovėms, kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), asociacijoms ir kitiems žemės ūkio veikla užsiimantiems subjektams;

15.1. produktų gamintojas produktus renka, medžioja, sugauna nepažeisdamas Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. 108-2726; 2001, Nr. 110-3988; 2010, Nr. 81-4218), Lietuvos Respublikos laukinės augmenijos įstatymo (Žin., 1999, Nr. 60-1944), Laukinės augalijos išteklių naudojimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos

ministro 2000 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 173 (Žin., 2000, Nr. 37-1046) ir kitų susijusių teisės aktų;

15.2. nerenka miško, pievų, pelkių gėrybių pakelėse, netoli miestų, gamyklų, degalinių, trąšų ar cheminių medžiagų sandėlių, elektrinių, geležinkelių, sąvartynų, fermų.

16. Ženklo suteikimo kriterijai, taikomi amatininkams, vietos meistrams:

16.1. amatininkų, vietos meistrų produktai/gaminiai gaminami naudojant rankų darbą, senąsias gamybos technologijas – įrankius, padargus, įrenginius, tradicines žaliavas arba gaminami naujomis technologijomis, atitinkančiomis senąsias, išsaugant unikalias tradicines gaminių savybes ir sudėtį;

17. Kitiems produktams, nepatenkantiems į išvardytų kategorijų sąrašus, gali būti suteiktas Ženklas, jeigu Ženklo suteikimo komisija (Taryba) (toliau – Komisija) pripažįsta, kad tokia produkcija atitinka Ženklo suteikimo nuostatus.

IV. ŽENKLO SUTEIKIMO KOMISIJA

18. Paslaugų teikėjas ar produktų gamintojas Direktorius įsakymu nustatytais terminais ir sąlygomis pateikia paraišką dėl Ženklo suteikimo Direkcijai (1 priedas).

19. Paslaugos, produkto atitikimą Ženklo suteikimo kriterijams vertina ir sprendimą dėl Ženklo suteikimo priima Komisija, kurios sudėtį vietos savivaldos, bendruomenių ir asociacijų teikimu tvirtina Direktorius. Komisijai pirmininkauja Direktorius.

20. Komisijos funkcijos:

20.1. patikrinti ir įvertinti, ar paraiškoje nurodyta informacija yra teisinga, ar pareiškėjas atitinka Ženklo suteikimo kriterijus (atitikimo kriterijams patikras vietoje atlieka Direkcijos paskirtas darbuotojas);

20.2. savo iniciatyva ar nagrinėjant motyvuotus prašymus siūlyti Direktoriumi priimti sprendimus dėl Ženklo suteikimo kriterijų pakeitimo ar papildymo, dėl naujų produktų grupių, paslaugų įtraukimo;

20.3. esant poreikiui, kviesti specialistus įvertinti paraiškas, jeigu Komisijai kyla abejonių dėl pareiškėjo atitikimo kriterijams.

21. Komisijos darbo organizavimas:

21.1. pagrindinė Komisijos darbo forma – posėdžiai. Eiliniai Komisijos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per metus. Posėdžius šaukia Komisijos pirmininkas, posėdžiams sekretoriauja vienas iš Komisijos narių ar Direkcijos darbuotojas, kuris nėra Komisijos narys;

21.2. Komisijos sekretorius apie rengiamą posėdį praneša Komisijos nariams ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas. Kartu su pranešimu Komisijos nariams pateikiama posėdžio darbotvarkė ir klausimų svarstymui būtina medžiaga;

21.3. posėdžio darbotvarkė patvirtinama posėdžio pradžioje bendru posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių sutarimu;

21.4. Komisijos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja daugiau nei pusė Komisijos narių;

21.5. Komisijos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių balsų dauguma atviro balsavimo būdu. Komisijos nariai turi lygias balso teises. Komisijos narių balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamą reikšmę turi Komisijos pirmininko balsas;

21.6. į Komisijos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldybės institucijų atstovai, kiti suinteresuoti asmenys. Posėdyje gali dalyvauti Direkcijos darbuotojai bei pakviesti specialistai ir ekspertai. Visi išvardyti asmenys balso teisės neturi;

21.7. Komisijos posėdžiai įforminami protokolu, kuriame fiksuojama posėdžio eiga ir turinys. Posėdžio protokole nurodomi šie duomenys:

21.7.1. dalyvavę posėdyje asmenys (Komisijos nariai, suinteresuoti asmenys, svečiai);

21.7.2. posėdžio darbotvarkė;

21.7.3. priimti sprendimai, nurodant balsavimo rezultatus.

22. Komisijos posėdžio protokolo projektas siunčiamas visiems Komisijos nariams peržiūrėti ir pastaboms pareikšti elektroniniu paštu. Jei per 3 darbo dienas nesulaukiama pastabų, Komisijos pirmininkas pasirašo protokolą.
